

SchrijfWerk

In de rubriek **SCHRIJFWERK** hebben we het over de vaak minder aangename kant van de uitbating: de administratie. Deze keer loodsen we jullie doorheen de kleine lettertjes van de verzekeringspolis.

VERZEKERD IN HET JEUGDVERBLIJF

DE BELANGRIJKSTE VERZEKERINGEN OP EEN RIJTJE

Het uitbaten van een jeugdverblijfcentrum brengt altijd risico's met zich mee. Niet alleen voor jezelf als uitbater, maar ook voor verblijvende groepen en de omgeving. Kleine ongelukjes kunnen soms heel zware (financiële) gevolgen hebben. Goed verzekerd zijn kan dan ook helpen om je te beschermen tegen de risico's die je lijdt of veroorzaakt.

In principe kan je je tegen elk mogelijk risico verzekeren, maar aan elke verzekering is natuurlijk ook een prijskaartje verbonden. Stel je daarom steeds vooraf de vraag of het wel loont om een bepaalde verzekering af te sluiten. Zeker bij verhuur van jeugdbewegingslo-

kalen, vraag je best bij de koepelorganisatie na voor welke zaken je via hen reeds verzekerd bent. Op die manier kan je al heel wat geld besparen.

Niet alle verzekeringen zijn dus een must, maar aan een aantal kan je toch niet ontsnappen. Wie subsidies wil aanvragen bij de Afdeling Jeugd, heeft bijvoorbeeld geen keuze. Het decreet Jeugdverblijfcentra stelt namelijk klaar en duidelijk dat "er een verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid moet afgesloten zijn voor de uitbaters, de eventuele vereniging met haar leden, medewerkers (personeel & vrijwilligers) en deelnemers aan de door haar georganiseerde activiteiten".

VERZEKERING BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID UITBATING

De verzekering burgerlijke aansprakelijkheid uitbating dekt de schade veroorzaakt aan derden tijdens de uitvoering van je activiteiten. Hierbij is het wel belangrijk dat je activiteiten goed omschreven worden. De verzekering burgerlijke aansprakelijkheid uitbating is dus te vergelijken met de familiale verzekering voor privé-persoon, maar verzekert je voor de extra risico's verbonden aan de verhuur van een jeugdverblijf. Voor particulieren is het dus niet voldoende dat ze hun familiale verzekering inschakelen voor de activiteiten van het jeugdverblijf.

Als uitbater ben je door deze verzekering beschermd tegen materiële en lichamelijke schade aan derden. Naast materiële en lichamelijke schade kan ook onstoffelijke schade veroorzaakt worden. Dit is "een financieel nadeel dat voortvloeit uit het verlies van de voordelen verbonden aan de uitoefening van een recht, het genot van een goed of een dienst". Kortom wanneer een derde partij financieel verlies (bijv. loonverlies) lijdt door schade, dan wordt deze vergoed.

In de verzekering burgerlijke aansprakelijkheid zit doorgaans ook rechtsbijstand inbegrepen. Dit is handig wanneer een betrokken partij zich verzet en het tot een rechtszaak komt. In dat geval worden eventuele gerechtskosten en advocaatkosten gedekt door je verzekering.

De gewaarborgde bedragen verschillen bij elke polis. Voor lichamelijke schade draait het bedrag rond € 2 500 000 per schadegeval. Voor materiële schade bedraagt dit ongeveer € 250 000 per schadegeval.

Een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid is echter geen ontlasting van mogelijke schuld. Als uitbater ben je verplicht de risico's zo klein mogelijk te houden. De schade mag dus niet

te wijten zijn aan nalatigheid, opzet en zware fouten (steeds omschreven in de polis). Verzekeringsmaatschappijen zullen enkel betalen wanneer de schade het gevolg is van een abnormale, onvrijwillige en/of onvoorziene gebeurtenis.

Voorbeeld 1: een persoon die in je centrum verblijft, breekt zijn voet ten gevolge van een losse traprede. De verzekering burgerlijke aansprakelijkheid zal deze schade dekken. Je kan immers niet alles in de gaten houden. Dit geldt echter niet wanneer vorige groepen je reeds voor dit risico hadden gewaarschuwd. In dat geval is er sprake van nalatigheid en komt de verzekering niet tussen.

Voorbeeld 2: op het terrein van het jeugdverblijf staat een boom waarvan een tak afbreekt. Deze tak komt terecht op de auto van één van de gasten. Dit geval wordt normaal gedekt door de verzekering, maar in geval van storm zou de verzekering overmacht kunnen inroepen om niet te hoeven uitbetalen. Dit argument wordt echter steeds minder aanvaard, zodat je er normaal gezien mag van uit gaan dat deze schade verzekerd is. Voorkomen is uiteraard beter dan genezen: ligt je centrum in bosrijk gebied, probeer dan de parking daar te leggen waar er het minst risico op schade is.

ARBEIDSONGEVALLEN-VERZEKERING

Werk je met personeel, dan verplicht de wet je om een arbeidsongevallenverzekering voor je personeel af te sluiten. Deze verzekering vergoedt je arbeiders en bedienden voor de letsels die ze oplopen bij een ongeval op het werk. Rechthebbenden krijgen in geval van overlijden en tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid een uitkering van rente. Ook de terugbetaling van medische of ziekenhuiskosten valt onder deze polis. In geval van arbeidsongeschiktheid krijgt de werkgever het gewaarborgd loon terugbetaald. Belangrijk is wel dat je risicoverzwaren (bijv. door verbouwingswerken) steeds meedeelt aan je verzekeraar. Ook lichamelijke schade die personeel oploopt tijdens een ongeval op weg van en naar het werk, wordt gedekt via deze polis. Schade aan voertuigen valt echter niet onder deze verzekering.

Zowel de premie als de schadevergoeding worden berekend op basis van de bezoldigingen van de werknemers. Het gedekte basisloon is evenwel wettelijk begrensd, al kan je je ook laten verzekeren boven de wettelijke grens zodat werknemers geen loonverlies lijden. Het wettelijke bedrag wordt jaarlijks herzien op basis van de gezondheidsindex (bedrag beperkt tot € 34 411,60 op 1 januari 2007).

VERZEKERING BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR VRIJWILLIGERS

Sinds januari 2007 verplicht de vrijwilligerswet organisaties om al hun vrijwilligers minstens te verzekeren voor burgerlijke aansprakelijkheid.

Wie slechts af en toe beroep doet op vrijwilligers, kan zich via de provincie gratis laten verzekeren. Elke Vlaamse provincie schenkt vzw's en feitelijke verenigingen een maximum van 100 gratis vrijwilligersdagen. Eén vrijwilligersdag staat voor een verzekering van één vrijwilliger voor één dag. Werk je dus bijvoorbeeld op zaterdag en zondag met telkens 5 vrijwilligers,

dan zijn dit 10 vrijwilligersdagen. Mits het bijbetalen van een premie van 30 euro kan je vereniging bijkomend nog eens extra 100 dagen bekomen. Nog meer dagen aanvragen kan echter niet.

Om van de gratis vrijwilligersverzekering te kunnen genieten, moet je je vereniging eerst laten erkennen. Dit proces neemt ongeveer 6 weken in beslag. Vervolgens moet je minstens 3 werkdagen op voorhand je activiteit en het aantal vrijwilligers doorgeven aan de verzekeraar. Toch wat extra administratie dus. In de vrijwilligersverzekering van de provincies zit naast burgerlijke aansprakelijkheid ook nog rechtsbijstand en een waarborg lichamelijke ongevallen inbegrepen. De verzekerde bedragen in de gratis polis zijn echter aan de lage kant. Meer info over de gratis vrijwilligersverzekering kan je vinden op www.cjt.be/verzekeringen.html.

Heb je veel vrijwilligers die op regelmatige basis meedraaien, dan kan je hen beter via een aparte clausule laten verzekeren via je verzekering burgerlijke aansprakelijkheid. Een andere interessante optie die je voor vrijwilligers kan toevoegen, is een verzekering volgens dezelfde principes als de arbeidsongevallenverzekering.

OBJECTIEVE AANSPRAKELIJKHEID BRAND EN ONTPLOFFING

Door de wet van 30 juli 1979 rond de preventie van brand en ontploffing, zijn publiek toegankelijke inrichtingen verplicht verzekerd tegen lichamelijke en stoffelijke schade ten gevolge van brand en ontploffing. Er bestaat een limitatieve lijst van inrichtingen die hieronder vallen. Een jeugdherberg is één van die inrichtingen. Jeugdverblijfcentra staan echter niet op het lijstje en dat zorgt voor veel onduidelijkheid en rechtsonzekerheid.

Of je jeugdverblijf wel of niet een verzekering objectieve aansprakelijkheid moet afsluiten, is afhankelijk van de burgemeester. Hij kan beslissen dat je

centrum geen verzekering moet afsluiten, maar dat wil nog niet zeggen dat je in geval van brand of ontploffing niet verantwoordelijk kan worden gesteld. Door deze onduidelijkheid kan je veiligheidshalve wel beter een polis afsluiten. Bovendien zijn er groepen die expliciet naar een attest objectieve aansprakelijkheid brand en ontploffing vragen wanneer ze boeken.

Wanneer men de gebouwen niet alleen verhuurt als jeugdverblijf, maar ook ter beschikking stelt aan derden voor het inrichten van fuiven, als polyvalente ruimte of als sportzaal, is er expliciet een wettelijke verplichting om de verzekering af te sluiten. Het centrum voorziet dan best een dekking voor rekening van alle inrichters.

De verzekering objectieve aansprakelijkheid brand en ontploffing mag niet verward worden met een brandverzekering. Een brandverzekering waarborgt de schade aan gebouwen en inboedel. Een verzekering objectieve aansprakelijkheid waarborgt de lichamelijke en stoffelijke schade aan slachtoffers. Bovendien is de verzekering steeds beperkt tot brand en ontploffing. Andere schade die in sommige brandpolissen wel gedekt is (bijv. waterschade) kan nooit vallen onder de verzekering objectieve aansprakelijkheid. De verzekerde bedragen zijn bij wet vastgesteld en worden ieder jaar geïndexeerd.

AUTOVERZEKERING

Beschikt je centrum over een wagen of busje om groepen mee op te halen of te vervoeren, dan moet je ook een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid auto afsluiten. In het basispakket van deze polis kan reeds een dekking voorzien zijn voor eerste hulp en herstellingshulp binnen België. De prijs voor deze autoverzekering wordt berekend op basis van de leeftijd van de regelmatige bestuurder, beroep, bonus-malusgraad in zijn persoonlijke autoverzekering en de periode waarover de bestuurder al over een rijbewijs beschikt.

Inzittenden in een voertuig worden beschouwd als zwakke weggebruiker

en worden vergoed via de autoverzekering verbonden aan het voertuig. Samen met het afsluiten van de verplichte autoverzekering kan je ook een verzekering rechtsbijstand onderschrijven. Verder kan je nog een uitbreiding omnium overwegen om zo nog meer risico's te dekken.

BRANDVERZEKERING

In tegenstelling tot wat veel mensen denken, is een brandverzekering voor je gebouw niet verplicht. Toch is het een absolute aanrader. Een brandverzekering is, zoals de naam al laat vermoeden, een verzekering die dekt tegen schade als gevolg van een brand. Een brandverzekering dekt niet enkel schade aan het gebouw zelf, maar kan ook de inboedel ervan dekken. Wanneer men een brandverzekering onderschrijft, zijn de bijkomende waarborgen storm en natuurrampen verplicht opgenomen in de polis. Waterschade, glasbreuk, vandalisme, inbraak, kortsluiting, e.d. zijn facultatieve waarborgen, maar worden soms ook opgenomen in de basispolis.

Voorbeeld 3: in je kamphuis is er een lek in de waterleiding. Daardoor wordt de bagage van een groep die klaar staat om te vertrekken, beschadigd. De uitbater beschikt over een brandverzekering met als extra bepalingen dat waterschade verzekerd is en dat goederen van derden zijn gewaarborgd. Het schadegeval is dankzij die extra bepalingen verzekerd.

Voorbeeld 4: de bloembak die op het raam van je centrum staat, werd door onbekenden door het raam gegooid. De uitbater beschikt over een brandverzekering waarin ook schade door vandalisme is opgenomen. Deze verzekering zal de schade vergoeden.

De hoogte van de verzekeringspremie hangt af van de waarde van het gebouw en de inboedel. Het is belangrijk dat je die waarde waarheidsgetrouw schat. Er bestaat namelijk zo iets als 'een evenredigheidsregel'. Die zorgt er voor dat wie onderverzekerd is, het

risico loopt om niet volledig vergoed te worden voor de opgelopen schade.

Voorbeeld 5: je lokaal en je inboedel zijn € 100 000 waard, maar je verzekert het slechts voor € 50 000. In dat geval zal je bij schade ook maar de helft terugkrijgen van de eigenlijke schade. Heb je bijvoorbeeld € 25 000 schade, dan krijg je maar € 12 500 terug.

Om er zeker van te zijn dat de waarde van je gebouw(en) juist is geschat, kan je best via de verzekeringsmakelaar een schatting laten uitvoeren. Het bepalen van de waarde op basis van een evaluatierooster dat gebruikt wordt voor woningen, is nl. niet bruikbaar voor jeugdverblijfcentra. Een goede makelaar voert de schatting kosteloos uit en heeft vaak overeenkomsten met verzekeraars rond afschaffing van de evenredigheidsregel indien de schatting door hem is uitgevoerd. Het verzekerde bedrag van de inboedel dien je wel zelf te bepalen.

Het gebouw kan je op drie manieren laten verzekeren:

- Heropbouwwaarde of nieuwwaarde: dit is de waarde van de wederopbouw in nieuwe materialen inclusief btw, andere lasten en architectkosten en exclusief de waarde van de grond. Wanneer in dat geval het gebouw volledig vernield wordt door bijvoorbeeld brand, dan kan je een gelijkaardig gebouw neerzetten zonder dat je beperkt bent door de verzekerde waarde.
- Werkelijke waarde: dit is de nieuwwaarde minus slijtage aan het gebouw.
- Eerste risico: hierbij bepaalt de verzekeringsnemer zelf het verzekerde bedrag. Indien bij een schadegeval het schadebedrag groter blijkt te zijn dan de verzekerde waarde, wordt het uit te betalen bedrag steeds beperkt tot de overeengekomen verzekerde waarde. Is het schadebedrag daarentegen lager dan de verzekerde waarde, wordt het uit te keren bedrag vanzelfsprekend beperkt tot de werkelijke schade.

De inboedel is in principe verzekerd

tegen de werkelijke waarde of tegen de nieuwwaarde, afhankelijk van je polis. Er zijn nog enkele andere mogelijkheden (bijv. verzekeren tegen handelswaarde), maar deze zijn niet van toepassing op jeugdverblijfcentra.

Als je zelf de eigenaar of erfpachtnemer bent van het gebouw waarin het jeugdverblijfcentrum is ondergebracht, is het belangrijk om zowel gebouw als inboedel te laten verzekeren. Huur je het gebouw, dan moet men zich als uitbater laten verzekeren op basis van wat bepaald is in de huurovereenkomst. Doorgaans neem je dan best een verzekering voor de inboedel en huurderaansprakelijkheid.

AFSTAND VAN VERHAAL

Bij het afsluiten van je brandverzekering kan je kiezen om wel of geen 'afstand van verhaal' te doen. Eigenaars en verhuurders die er voor kiezen afstand van verhaal uit te oefenen, geven hiermee aan dat ze hun huurders niet aansprakelijk stellen wanneer ze schade veroorzaken. De verzekeringsmaatschappij zal de verhuurder of eigenaar de geleden schade vergoeden en de vergoeding nadien niet terugvorderen van de verantwoordelijke voor de schade.

Voor de huurders biedt deze clausule het voordeel dat ze geen brandverzekering huurdersaansprakelijkheid moeten afsluiten. De eigenaar/verhuurder zal door deze optie zijn schade sneller vergoed zien worden (want er kan geen discussie zijn tussen verzekering verhuurder en verzekering huurder). Daarom is het zeker een aanrader! Afstand van verhaal leidt meestal wel tot een bijpremie, in sommige gevallen wordt het gratis toegevoegd. Eigenaars en verhuurders kunnen deze mogelijke

extra kost eventueel doorrekenen in de huurprijs.

Voorbeeld 6: een kind uit een groep gezinnen die in je centrum verblijven, sticht per ongeluk brand. De uitbater beschikt over een brandverzekering met afstand van verhaal tegenover de huurder. De verzekering van de uitbater wordt aangesproken.

Afstand van verhaal moet altijd vermeld worden in het huurcontract en schriftelijk bevestigd worden door de verzekeraar van de eigenaar. Als eigenaar/verhuurder moet je de verzekeringsmaatschappij de afstand van verhaal op de huurder altijd melden, zodat de polis kan worden aangepast. Als eigenaar kan je wel een maximumbedrag laten inwerken in de regeling met afstand van verhaal. Dat houdt in dat bij schade hoger dan die waarvan afstand van verhaal gedaan werd, de huurder toch aansprakelijk gesteld kan worden!

VERZEKERING ALLE RISICO'S

Met deze verzekering kan je voorwerpen (tenten, geluidsinstallatie, computer,...) al dan niet tijdelijk verzekeren tegen risico's als vandalisme en diefstal. Belangrijk hierbij is dat er bij het verdwijnen van een voorwerp zonder sporen van (in)braak nooit een schadevergoeding wordt uitbetaald. De premie voor een abonnementspolis op jaarbasis wordt berekend op een percentage van de nieuwwaarde. Ga voor het afsluiten van deze verzekering zeker eerst na of diefstal en vandalisme tegen een meerprijs gedekt kunnen worden via de brandverzekering.

Een verzekering alle risico's is bovendien geen ontlasting van mogelijke schuld. Net als bij alle andere verzekeringen geldt ook hier de regel dat de schade niet te wijten mag zijn aan eigen schuld, een actieve daad of nalatigheid.

AANSPRAKELIJKHEIDS-VERZEKERING VOOR BESTUURDERS

Als vzw kan je er voor kiezen om de leden van je Raad van Bestuur te verzekeren tegen de financiële gevolgen in geval van nalatigheid, vergissing of bestuursfouten. Deze verzekering is niet verplicht, maar wordt sinds de strengere regels rond aansprakelijkheid van bestuurders (in de nieuwe vzw-wet), meer en meer afgesloten.

WIE BETAALT WAT?

Na een schadegeval is het van belang om snel te handelen. Maak foto's van de schade en contacteer een vakman of expert om een bestek van de kosten op te maken. Haal er indien nodig ook de politie bij voor het opmaken van een proces-verbaal of laat een geneesheer een ongevalsformulier invullen. Al deze zaken heb je nodig voor de verzekeringsmaatschappij.

Hou ook rekening met de franchise of vrijstelling. Dit is een bedrag dat je altijd zelf moet betalen wanneer je de verzekering aanspreekt. Is de schade nauwelijks hoger dan de franchisekost die in je polis staat, dan loont het niet echt de moeite om het dossier in te dienen.

Verzekeringen afsluiten is één zaak, maar wanneer moet je ze aanspreken? Het is niet altijd duidelijk of de verzekering van de uitbater dan wel van de verblijvende groep moet worden ingeschakeld. De meeste groepen beschikken standaard over een aantal verzekeringen, al verschilt dit sterk van welke type groep het is.

Verenigingen

De meeste grote structuren zoals jeugdbewegingen, sociaal-cultureel vormingswerk, sportclubs e.d. beschikken ongeveer allemaal over dezelfde verzekeringen. Hun leden kunnen rekenen op

rechtsbijstand en een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid. De meeste organisaties hebben ook een verzekering voor ongevallen. Daaronder vallen niet enkel (kleine) kwetsuren die ze tijdens een verblijf kunnen oplopen, maar bijvoorbeeld ook voedselvergiftiging en insectenbeten. Sommige activiteiten (bijv. gevaarlijke sporten) zijn niet automatisch verzekerd, al is het soms wel mogelijk voor de groep om dit als uitbreiding aan de polis af te sluiten.

De meeste jeugdwerkgroepen moeten voor hun kamp ook geen aparte verzekering tegen brand afsluiten. De polis burgerlijke aansprakelijkheid verzekert hen ook op verplaatsing. Als uitbater kan je hen wel vragen om na te kijken bij hun koepel of het verzekerde bedrag voldoende is.

Voorbeeld 7: de bagage van een groep wordt beschadigd door een gesprongen waterleiding in het jeugdverblijfcentrum. De uitbater beschikt niet over een verzekering voor brand en waterschade. De brandverzekering van de eigenaars van de bagage dient te worden aangesproken, maar de vrijstellingkosten kunnen op de uitbater van het centrum worden verhaald.

Voorbeeld 8: de aanwezige groep trekt tijdens een activiteit door het maïsveld van de buren en veroorzaakt daar schade. De door de groep afgesloten verzekering burgerlijke aansprakelijkheid moet hiervoor aangesproken worden. Belangrijk is wel dat je duidelijk moet kunnen aantonen over welke groep het ging.

Voorbeeld 9: een lid valt tijdens een balspel en heeft een schaafwonde. De verzekering voor lichamelijke ongevallen van de vereniging zal deze schade dekken.

Scholen

De meeste scholen beschikken over een polis die de burgerlijke aansprakelijkheid dekt van de leerlingen en van het onderwijzend personeel (ook vrijwilligers) die de leerlingen vergezellen op bos- of zeeklassen.

De waarborg 'individuele ongevallen' dekt lichte ongemakken en meer zware kwetsuren. Via de burgerlijke aansprakelijkheid kan ook de terugbetaling voor de toevallige materiële schade berokkend door leerlingen en personeel worden opgenomen.

Familie- en vriendengroepen

Familiegroepen moeten bij schade hun familiale verzekering (burgerlijke aansprakelijkheid) aanspreken, op voorwaarde dat ze een dergelijke polis hebben afgesloten uiteraard.

In tegenstelling tot jeugdwerkgroepen zijn familiegroepen in geval van brand niet automatisch gedekt door hun eigen brandverzekering. Gezinnen kunnen een gehuurde vakantiewoning of jeugdverblijfcentrum wel als tweede verblijf in hun brandpolis laten opnemen. Sommige verzekeraars bieden dit risico in hun basis brandpolis aan, maar vaak is het een optie waarvoor extra moet betaald worden.

Je kan huurders overigens via je contract of huishoudelijk reglement opleggen dat ze minstens over een familiale verzekering of bovenstaande clausule in hun brandpolis moeten beschikken. Tenzij je als uitbater kiest voor de gemakkelijkste weg en zelf afstand van verhaal in je polis hebt staan t.o.v. je gasten, dan wordt alles geregeld via je eigen brandverzekering.

Voorbeeld 10: een kind uit een groep gezinnen die in je centrum verblijven, sticht per ongeluk brand. De uitbater beschikt niet over afstand van verhaal tegenover de huurder in zijn brandverzekering. De familiale verzekering van de ouders van het kind moet worden aangesproken.